

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 758/2022
03.02.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Катарине Манојловић Андрић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Вукадиновић адвокат из ..., против тужене Општине Бачки Петровац, коју заступа Правобранилаштво Општине Бачки Петровац, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 3322/2018 од 28.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 03.02.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 3322/2018 од 28.10.2021. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 3322/2018 од 28.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Гж 3322/2018 од 28.10.2021. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужене и пресуда Основног суда у Новом Саду П 22/2018 од 04.06.2018. године преиначена у побијаном усвајајућем делу и делу одлуке о трошковима поступка, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име стицања без основа (повраћаја месног самодоприноса) исплати главни дуг у износу од 27.661,58 динара са законском затезном каматом од 03.01.2018. године до исплате и износ од 26.174,44 динара на име доспеле законске затезне камате, као и да му надокнади трошкове поступка са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, а тужилац обавезан да туженој накнади трошкове поступка у износу од 6.000,00 динара у року од осам дана под претњом извршења. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да накнади туженој трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара у року од осам дана под претњом извршења.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Према наведеној одредби (став први), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би

могла побијати ревизијом, ако Врховни касациони суд оцени да је потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначити судску праксу или дати ново тумачење права.

Тужилац је поднетом тужбом тражио да се тужена обавезе на враћање новчаног износа, плаћеног на основу решења о утврђивању самодоприноса које је тужена доносила за сваку годину у периоду од 2009. до 2013. године, на основу Одлуке о утврђивању самодоприноса за подручје Месне заједнице „Гложан“ од 26.11.2009. године, за коју је одлуком Уставног суда Уо 95/2011 од 21.03.2013. године („Службени гласник Републике Србије“ број 55 од 25.06.2013. године) утврђено да није у сагласности са Уставом и законом. У тужби је као правни основ тужбеног захтева наведено стицање без основа.

Побијана другостепена пресуда донета је у складу са правним схватањем које је, у вршењу надлежности из члана 31. Закона о уређењу судова, Врховни касациони суд усвојио на седници Грађанског одељења од 17.02.2021. године по питању начина отклањања штетних последица појединачног акта насталих применом касираног, неуставног или незаконитог општег акта. Означено правно схватање тиче се ретроактивног дејства касаторне одлуке Уставног суда, као изузетка од правила да таква одлука има правно дејство само за убудуће, које јој је признато само под условима и у поступку прописаним законом. То је у Републици Србији уређено одредбама чланова 61. и 62. Закона о Уставном суду, по којима је подношење захтева за измену појединачног акта обавезујући почетни корак ка остварењу права на накнаду штете, а за случај да се изменом тог појединачног акта не могу отклонити штетне последице, поступак се наставља подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица - утврђивањем права на накнаду штете, повраћајем у пређашње стање или на други начин.

Следствено томе, лице коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом донетим применом закона или другог општег акта за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не може се обратити суду тужбом за накнаду штете пре него што покуша да отклони штетне последице неуставности и незаконитости касираног општег акта, изменом појединачног акта од стране његовог доносиоца, а уколико то није могуће - подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица.

Тужилац, након доношења и објављивања одлуке Уставног суда Уо 95/2011 од 21.03.2013. године, није од органа тужене тражио измену појединачних аката - решења о утврђивању самодоприноса, донетих на основу одлуке јединице локалне самоуправе за коју је означеном одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом и законом, нити је Уставном суду подносио захтев за одређивање начина на који ће се отклонити штетне последице касираног општег акта.

Околност да је у тужби као правни основ тужбеног захтева наведено стицање без основа, а не накнада штете, није од значаја. Суд није везан правним основом наведеним у тужби (члан 192. став 4. ЗПП), а тужба за накнаду штете и тужба због неоснованог обogaћења стоје у односу конкуренције, тако да поверилац може по свом избору одредити једну или другу.

Из наведених разлога, по оцени Врховног касационог суда, не постоји потреба да се о посебној ревизији одлучује ради уједначавања судске праксе, а ни из других разлога превиђених чланом 404. став 1. ЗПП, због чега је на основу става другог наведене одредбе одлучено као у првом ставу изреке.

Побијаном другостепеном пресудом правноснажно је окончан поступак у спору мале вредности из члана 468. став 1. ЗПП. Према члану 479. став 6. тог закона, против одлуке другостепеног суда (у поступку у спору мале вредности), ревизија није дозвољена. У поступку у споровима мале вредности не примењује се одредба члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП којом је прописано да је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака (Закључци Врховног касационог суда усвојени на седници Грађанског одељења од 03.03. и 10.03.2015. године).

Сходно изложеном, на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић